

Dokąd na wycieczkę? Zaolzie. Z Łyżbic do Wędryni częściowo bez szlaku

Data publikacji: 3.05.2025 12:00

4-kilometrowy spacer zaczynamy przy dworcu kolejowym w Trzyńcu Łyżbicach (stacja kolejowa, na której wysiadamy, nazywa się Trzinec Centrum (Třinec centrum)). Przez pierwsze 2 km idziemy żółtym szlakiem turystycznym. Prowadzi on mostem przez Olzę, po czym w górę, koło szpitala „Na Sośnie”. Jednak za szpitalem nie skręcamy za znakami szlaku, a idziemy jeszcze 300 metrów wzdłuż głównej drogi, po czym skręcamy w lewo, w nieznakowaną ścieżkę. Ta, przez dawne sady, pomiędzy resztkami dawnego państwowego Gospodarstwa Rolnego, doprowadzi nas do Wędryni.

□

Gdy dojdziemy do drogi biegnącej przez Wędrynię, skręcamy w prawo. Po niespełna 200 metrach dojdziemy do Domu PZKO „Czytelnia”. W budynku mającym 100-letnią tradycję mieści się restauracja. W 1896 roku w Wędryni powstało Katolickie Koło Rolnicze i Oświaty z Czytelnią, które zajmowało się edukacją zawodową i działalnością kulturalną w duchu katolickim i patriotycznym. Celem było zmienienie obyczajów lokalnej społeczności poprzez promowanie wartości chrześcijańskich i organizację wydarzeń kulturalnych. Szczególną rolę odgrywało amatorskie kółko teatralne.

W 1922 roku organizacja przyjęła nazwę Czytelnia Katolicka, ponieważ nie realizowała już wszystkich statutowych celów Koła Rolniczego. Początkowo księgozbiór mieścił się w prywatnych domach. W 1924 roku zdecydowano o budowie własnego budynku, który oddano do użytku 20 września 1925 roku. Parcelę sprzedał parafii ks. Franciszek Herman, a budowa była wspierana społecznie. Rozbudowy obiektu miały miejsce w latach 1931, 1975 oraz 2021–2024.

Budynek od początku pełni funkcję ośrodka życia kulturalnego, szczególnie dla polskiej społeczności. Wędrynia znajdowała się wówczas w granicach Czechosłowacji, lecz niemal 98% mieszkańców posługiwało się językiem polskim (spis z 1900 roku).

Obecnie właścicielem Czytelni jest Miejscowe Koło PZKO w Wędryni, które zarządza nią od lat powojennych. Dzięki współpracy z Gminą, budynek służy wszystkim mieszkańcom, niezależnie od narodowości i wyznania, stąd słowo „katolicka” wypadło z nazwy. Biblioteka gminna mieści się obecnie gdzie indziej. Od 1931 roku w Czytelni działa też gospoda.

Główną formą aktywności pozostaje teatr amatorski, działający nieprzerwanie (z przerwą na II wojnę) od 1908 roku, obecnie jako Teatr im. Jerzego Cienciąły pod egidą MK PZKO. Inną wyjątkową grupą są „Gimnaści”, prezentujący widowiskowe akrobacje. W Czytelni działają również Klub Kobiet i Klub Seniora.

Budynek jest stale modernizowany, ostatnio w latach 2021–2024. MK PZKO dba o jego stan i kontynuuje działalność dzięki zaangażowaniu lokalnej społeczności. Polska mniejszość w Wędryni, stanowiąca obecnie 26% mieszkańców, aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu i współtworzy jego wielonarodowy charakter.

Spod Czytelni widać już drewniany kościół pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Najprawdopodobniej pochodzi z XIV wieku. Więcej o tym zabytku przeczytamy [tutaj](#).

Kawałek poniżej kościoła stoi natomiast budynek starej szkoły. Mieści się w nim obecnie Izba Pamięci.

Z tego miejsca wracamy z powrotem pod Czytelnię. Przy Czytelni możemy wsiąść w autobus, który zawiezie nas do dworca kolejowego w Wędryni lub [niecałe 2 km, które dzielą nas od dworca kolejowego w Wędryni, przejść pieszo](#).

Za nami [4-kilometrowy](#) lub [6-kilometrowy](#) spacer.

(indi)

